Векало ПахIала

коринтхошка

яздина хьалхара кехат

Векало ПахIала коринтхошка яздина хьалхара кехат Iийсах тешачу нехан дахарх а, тешарх а лаьцна ду. Коринт-гIалахь ПахIала дIахIоттийначу динан тобанехь Iийсан нехан дахарехь а, тешарехь а цхьайолу халонаш нисъеллера. Цу хенахь Коринт грекахойн йоккха гIала яра. Римхойн долахь болчу Ахай-мехкан коьрта гIала яра иза. Шена чохь йохкаэцар алссам хиларна а, шен бахархой кура хиларна а, сийсаза хIуманаш шена чохь паргIат лелорна а, тайп-тайпана динаш шена чохь лелош хиларна а гIараяьлла яра и гIала.

Векалан коьрта гIайгIанаш хIорш бу: динан тобанехь хуьлу декъадаларш а, сийсазлелар а, иштта нахаца леларца а, зуда ялорца а, маре яхарца а доьзна долу хаттарш, цул сов, эхь-бехк а, динан тобанан гуламехь хила дезаш долу низам а, Делан Сино луш долу похIманаш а, веллачуьра денвалар а. Цу хIуманийн орамашна тIе а кхочуш, векало гойту хазачу кхоо царах лаьцна муха дуьйцу.

Тептаран 13-гIа корта безамах лаьцна бу. Векало гойту, Дала адамашна лучу совгIаташна юкъахь безам уггар диканиг хилар. Иза, схьахетарехь, тептаран уггар шуьйра бевзаш болу корта бу.

Дешхьалхе

1 1 Делан лаамца Дала леррина къобалвинчу Iийсан векал хила тIеккхайккхийнчу ПахIала а, вайн динан вашас Состанама а яздо хIара кехат.
2 ХIара кехат оха яздо Коринт-гIаларчу Делан динан тобане. Дала леррина къобалвинчу Iийсаца уьйр хиларна, Дала даздинарш ду шу. Иштта, Делан долахь хила къастийнарш а ду шу, ткъа шуьца цхьаьна массанхьа а тхан Веза Эла волчу, Дала леррина къобалвинчу Iийсага кхойкхурш а иштта тIеккхайкхина бу. Тхан Веза Эла хилла а ца Iаш, Iийса церан а Веза Эла ву.
3 Вайн Да волчу Делера а, Веза Эла волчу, Дала леррина къобалвинчу Iийсагара а Делан дика а, синпаргIато а хуьлийла шуна.

1:2 Векалийн 18:1.

Дала леррина Къобалвинчуьнца хиларо декъалво

4 Ша леррина къобалвинчу Iийсагахула Дала шуна делла дика бахьана
долуш, шуна тIера ас даим а баркаллаш боху сайн Далла. 5 ХIунда аьлча
Цуьнгахула хилла шу массо а агIор хьал долуш – аша мел олучу дашца а,
шун мел болчу кхетамца а. 6 Дала леррина Къобалвинчух лаьцна шуна
дина тоьшалла шун дахарехь чIагIдаларе терра, 7 Делан Синера долчу
совгIаташкахь кхин цхьана а тайпана тоам боцуш дац шу, вайн Веза Эла
волу, Дала леррина къобалвина Iийса гучуволккхучу дийне ладоьгIуш шу
хиларна. 8 ТIаьххьара де тIеккхаччалц Цо шу тешарехь чIагIдийр ду, вайн
Веза Эла волу, Дала леррина къобалвина Iийса вогIун волчу дийнахь шу
ала хIума доцуш цIена хилийтархьама. 9 Шен КIантаца, вайн Веза Эла
волчу, Ша леррина къобалвинчу Iийсаца, уьйр хила шу тIеккхайкхина волу Дела тешаме ву.

Динан тобанехь долу декъадаларш

10 Вайн Веза Эла волчу, Дала леррина къобалвинчу Iийсан дуьхьа ас
чIогIа доьху шуьга, динан вежарий, аша массара а цхьаъ дийцар, шайна
юкъахь декъадаларш ца хилийтархьама. Шайн хьекъалшкахь а, ойланашкахь а кхоччуш цхьаъ хуьлда шу. 11 ХIунда аьлча Халайн цIерачаьргахула суна хааделла, сан динан вежарий, шуна юкъахь къийсамаш хилар.
12 Со ала гIертарг хIара ду: шуна юкъахь олу: «Со – ПахIалехьа ву», «Со –
Апа-Лесехьа ву», «Со – Кипехьа ву», «Со – Iийсагахьа ву». 13 Ткъа Дала
леррина Къобалвинарг векъавелирий те? ПахIал дIатоьхнерий те шун дуьхьа жIарах? Я ПахIалан дола довлархьама чекхдахийтира те аша шаьш хих?
14 Аса Далла хастамаш бо, Крисп а, Гаяс а воцург, шух цхьа а айса хих
чекх ца ваккхарна. 15 Цу тайпана, шух цхьаннан а дац ша сан дола валархьама хих чекхваккхийтина олийла. 16 (Иштта Сетипанан цIеранаш а хих
чекхбаьхна ас. Ткъа айса кхин цхьа а хих чекхваккхар суна дага ца догIу.)
17 Дала леррина Къобалвинчо нах хих чекхбаха вахийтина вацара со, ткъа
хаза кхаъ кхайкхо вахийтинера. Ткъа адамашна хьалха хьекъалечу дешнашца кхайкхо ца беза аса иза, Дала леррина Къобалвинчун жIарах дIатохар эрна ца хилийтархьама.

Дала леррина Къобалвинарг – Делан ницкъ а, хьекъал а хилар

18 ХIаллакьхуьлуш болчарна Iийса жIарах дIатохархь лаьцна болу хаам
сонта бу. Ткъа кIелхьардохуш долчу тхуна – иза Делан ницкъ бу. 19 Делан
Йозанашкахь аьлла ду:

1:12 Векалийн 18:24. 1:14 Векалийн 18:8; Векалийн 19:29; Римхошка 16:23.
1:16 1 Коринтхошка 16:15. 1:19 ЕшаI-ЯхIу 29:14 (Грекийн).

«Аса хIаллакдийр ду хьекъалчийн хьекъалалла,
кхетам болчийн кхетам а талхор бу аса».
20 Ткъа мичахь ву кху заманара хьекъал дерг, Iилманча, хьекъале къий-
самаш бийриг? Ткъа кху дуьненахь бехачийн хьекъалаллах ца йина Дала
сонталла?
21 Шен хьекъалаллица Дала билгалдаьккхира дуьнен чуьра нахана це-
ран хьекъалца Ша цавовзийтар. Мелхо а, Далла тамехь дара, оцу наха
«сонта» бу бохучу, оха бечу хьехамашца Iийсах тешнарш кIелхьарбахар.
22 Жуьгташа а доьху тамашийна билгалонаш гайтар, грекахоша а лоьху
хьекъалалла, 23 ткъа оха дIакхайкхабо кхаъ хIара бу: Дала леррина Къо-
балвинарг жIарах дIатоьхна хилла. И кхаъ жуьгташна Iесалла ю аьлла хе-
та, кхечу къаьмнех болчарна иза «сонталла» ю аьлла хета, 24 ткъа Дала
тIекхайкхинчарна, уьш шаьш жуьгтех я грекахойх белахь а, цу кхоан
маьIна ду, Дала леррина Къобалвинарг Делан ницкъ а, Делан хьекъалал-
ла а хилар. 25 ХIунда аьлча Делан «сонталла» адамийн хьекъалаллал а тоь-
луш ю. Ткъа Делан «эгIазалла» адамийн нуьцкъалаллал а ницкъ болуш ю.
26 Динан вежарий, дагаяийтийша Дала шу Шена тIекхайкхина хан.
Адамийн хьесапехь дукха бацара шуна юкъахь хьекъалалла долуш берш.
Дукха бацара шуна юкъахь нуьцкъалнаш а, дукха бацара хьалдолчийн
тайпанех берш а. 27 Амма Дала кху дуьненахь сонта хеташ долу хIуманаш
къастийна хьекъалалла долчийн сий дайа, ткъа кху дуьненахь эгIаза хе-
таш долу хIуманаш къастийна ницкъболчеран сий дайа. 28 Кху дуьненахь
кIезиг хета хIуманаш а, сийсаза хета хIуманаш а къастийна Дала. Дуь-
ненна уьш хIумма а доцу хIума хетташехь, Дала уьш къастийна, цаьргаху-
ла дуьненна ладам болу хIуманаш хIумма а доцург хилийтархьама.
29 Цундела Далла хьалха цхьаьнгге а дозалла ца дало. 30 Иза бахьана долуш
ду шу Дала леррина къобалвинчу Iийсаца хилар! Цуьнгара хилла вайна
Делера долу хьекъалалла. Цуьнгахула вай Далла хьалха бакъ а до, Дала
вай даз а до, паргIат а доху. 31 Цундела ма яздина Делан Йозанаш тIехь:
«Ша дозалла дечо – Везачу Элах дозалла де».

Дала леррина Къобалвинарг жIарах
дIатохарх лаьцна болу хьехам

2 1 Динан вежарий! Шу долчу веанчу хенахь, Делан къайленах* лаьцна
сайн хьекъалца а, Iилманчин къамелашца а дийца ца веанера со,
2 хIунда аьлча со шуьца волчу ханна суна кхин цхьа хIума а шуна довзийта
ца лиъанера, Дала леррина къобалвинчу Iийсах а, Цуьнан жIара тIехь

* 2:1 *Делан къайленах.* Цхьадолчу тептарш тIехь яздина ду: *Делах лаьцна долчу тоьшаллех.*

1:20 Аюб 12:17; ЕшаI-ЯхIу 19:12; 33:18; ЕшаI-ЯхIу 44:25. 1:31 Ярми-ЯхIу 9:24.

валарх а лаьцнарг доцург. 3 Сайн дегIан эгIазаллица а, кхерамца а, чIогIа
вегаварца а Iийра со шу долчохь. 4 Айса аьлла долу дешнаш а, бина болу
хьехам а ца бинера аса адаман хьекъалаллин говзачу дешнашца шу те-
шорхьама, амма Делан Синан ницкъах долчу тоьшаллашца бинера. 5 И
хьехам ас бинера, шун Iийсах долу тешар адамийн хьекъалаллица доьзна
а доцуш, амма Делан ницкъаца доьзна хилийтархьама.

Делан хьекъалалла

6 Тешарна тIехь кхоччуш кхиъна болчу нахана юкъахь хьекъалаллах
лаьцна хьехам бо оха. Амма оха кху дуьненан хьекъалаллах дерг а хьоьхуш
дац, я шайн олалла чекхдала герга болчу, кху дуьненахь олалла деш бол-
черан хьекъалаллах а хьоьхуш дац. 7 Ткъа оха дуьйцуш долу хьекъалалла –
Делан къайлаха долу хьекъалалла ду. Иза Дала хIара дуьне кхоллале дуьй-
на а вайн сийлаллина хьажийна хилла. 8 И хьекъалалла кху дуьненахь
олалла деш хилла болчех цхьанна а девзина дацара, хIунда аьлча шайна
иза девзина хиллехьара, цара вайн сийлаллин Веза Эла жIарах дIатухур
вацара. 9 Амма Делан Йозанашкахь яздина ма-хиллара:
«Дала Ша везначарна кечдинарг
бIаьргана а ца гина,
лергана а ца хезна,
адамна дага а ца деана».
10 Ткъа вайна Дала Шен Синца дIадиллина иза, хIунда аьлча Делан
Сино дерриг а толлу, ур-атталла Делан кIоргенаш а. 11 Адамех хьанна
хаьа, кхечу адамна чохь дерг, цу адамна чохь долчу шен синна бен? Ишт-
та Делан ойланаш а ца евза цхьанна а, Делан Шен Синна бен. 12 Вай тIе-
эцнарг кху дуьненахь болчийн кхетамехь долу са дац, ткъа Делера
схьадолу Са ду, Дала Шегара делларг вайна довзийтархьама.
13 Оцу дерригенах а лаьцна, вайн адамийн хьекъало луш долчу деш-
нашца а доцуш, Делан Сино хьоьхучу дешнашца дуьйцу. Синца доьзначу
хIуманех Синах буьзна берш кхетабо вай*. 14 Шен сих бен дуьзна доцучу
адамо Делан Сино луш долу хIуманаш тIе ца оьцу, шена уьш сонта хета
дела. Иза царах кхетийла а дац, Делан Синан гIоьнца бен уьш къаста ца
ло дела. 15 Делан Синца волчунна массо а хIуманан мах хадо хаьа. Ткъа цу
стеган мах хадо цхьана а адаман йиш яц. 16 ХIунда аьлча Делан Йозанаш-
кахь яздина ма ду:
«Везачу Элан хьекъал довза мила кхаьчна?
Цуьнга хьехам бан йиш йолуш мила хир ву?»
Ткъа вайн Дала леррина Къобалвинчун хьекъал ду.

* 2:13 *Я иштта:* Синца доьзна хIуманаш Синан дешнийн гIоьнца кхетадо.

2:3 Векалийн 18:9. 2:9 ЕшаI-ЯхIу 64:4. 2:16 ЕшаI-ЯхIу 40:13 (Грекийн).

Далла гIуллакхдийраш

3 1 Динан вежарий, аса къамел дечу хенахь, сан йиш яцара Делан Си-
нах буьзна болчаьрца санна шуьца къамел дан. Аса кху дуьненара
болчаьрца санна а, Дала леррина Къобалвинчуьнца йолчу шун уьйре
хьаьжжина, кегий берашца санна а къамел дира шуьца. 2 Iовша хала йолу
яа хIума а ца луш, шура малайора аса шуна, хIунда аьлча цкъачунна онда
юург яа ца лора шуьга. Шуьга-м хIинца а яалур яц иза, 3 шу хIинца а шайн
синан лаамашца дехаш долу дела. Нагахь шуна юкъахь вовшашка хьагI а
хилча, шун вовшашца къийсарш а хилча, тIаккха шу а ца хуьлу кху дуь-
ненах болчарах? Аша а ца леладо кху дуьненарчу адамаша леллорг? 4 На-
гахь шух цхьаммо «Со ПахIална тIаьхьахIиттинчарах ву», ткъа вукхо ша
«Апа-Лесинчарах ву» бохуш хилча, тIаккха шу а ца хуьлу кху дуьненах
болчарах?
5 Ткъа мила ву Апа-Леса? Я мила ву ПахIал? Тхайгахула шу тешаре да-
лийна долу ялхой бен дац тхо. Везачу Эло тхаьшна хIоранна тIедиллина
доллучул гIуллакх кхочушдина оха. 6 Аса хIу тесира, Апа-Лесас цунна хи
туьйхира, амма и хIу хьалакхиийнарг Дела ву. 7 Цундела и хIу дIадийнарг
а, цунна хи тоьхнарг а цхьа а воцург ву. Ткъа Дела ладаме ву, хIунда аьлча
Иза – и хIу хьалакхиош Верг ву. 8 ХIу дIадуьйш волчун а, цунна хи тухуш
волчун а цхьатерра Iалашо ю. ХIоранна а, динчу гIуллакхе хьаьжжина,
цунна доггIург дIалур ду. 9 Тхойшиъ цхьаьна Далла гIуллакх дийриг ву,
ткъа шу Делан аре а, Цуьнан гIишло а ю.
10 Говзачу гIишлоярхочо санна, аса бух боьттира, Дала сайна деллачу
похIме хьаьжжина. Ткъа кхечо цу бух тIехь гIишло йо. Амма хIорра а ша
и гIишло муха еш ю хьажа веза. 11 ХIунда аьлча цхьаннан а йиш яц, ша
хIинцале болуш болу, Дала леррина къобалвина Iийса волу бух боцург,
кхин бух билла. 12 Оцу бух тIехь деших, я детих, я дезачу тIулгех, я дечи-
гах, я алах, я чех цхьаъ гIишло еш хила тарло. 13 Царах хIораннан а гIул-
лакх къематдийнахь гучудер ду, хIунда аьлча цу дийнан цIеро и гIуллакх,
зен а зуьйш, серла а доккхур ду, цуьнан мах а гойтур бу. 14 Нагахь санна
цхьаммо дина долу гIуллакххаш, цIеро талха а ца деш, шен меттахь лат-
тахь, цунна совгIат хир ду. 15 Ткъа нагахь цхьаммо динарг цIергахь дагахь,
цунна эшам хир бу. Иза ша-м кIелхьарвер ву, амма цIерах чекхволуш
санна вер ву.
16 Шуна ца хаьа ткъа, шух хIорра а Делан цIа хилар а, Делан Са шуна
чохь дехаш хилар а? 17 Нагахь цхьаммо Делан цIа хIаллакдахь, Дала иза
хIаллаквийр ву, хIунда аьлча Делан цIа Цуьнан долахь бен дац. Ткъа и
Делан цIа шу шаьш ду.

3:2 Iебархошка 5:12, 13. 3:4 1 Коринтхошка 1:12. 3:6 Векалийн 18:4-11; Векалийн
18:24-28. 3:16 1 Коринтхошка 6:19; 2 Коринтхошка 6:16.

18 Шу Iеха ма лолаш. Шух цхьанна ша, кху дуьненан хьекъалалле
хьаьжжина, хьекъалалла долуш ву моттахь, тIаккха иза «сонта» хила веза,
ша билггал хьекъале хилархьама. 19 ХIунда аьлча кху дуьненан хьекъалал-
ла Далла хьалха «сонталла» ю. Делан Йозанаш тIехь яздина ду: «Хьекъа-
лалла дерш Дала церан шайн хIилланца схьалоцу». 20 Кхин а яздина ду:
«Далла хаьа, хьекъалалла долчеран ойланаш эрна юйла». 21 Цундела цхьам-
мо а ша цхьана адаман долахь хиларх дозалла дан ца деза, хIунда аьлча
массо а хIума шун долахь ду, 22 хIуъа а иза делахь а: я ПахIал, я Апа-Леса,
я Кипа, я хIара дуьне, я дахар, я валар, я хIинца долуш дерг, я хиндерг. И
дерриг а шун долахь ду. 23 Шу Дала леррина Къобалвинчун долахь ду,
ткъа Иза – Делан ву.

Дала леррина Къобалвинчун векалш

4 1 Иштта, Дала, тхох теша а тешна, Шен къайле йолу, билггал бакъ-
дерш караделла болу Дала леррина Къобалвинчун гIуллакх дийраш
санна тIеэцца деза тхо хIораммо а. 2 Ткъа, шех теша а тешна, и гIуллакх ка-
ракхаьчнарг муьлхха а тешаме хилла каро веза. 3 Сан кIезиг бала бу я аша,
я кхечу адамаша суна кхел ярца. Аса-м айса а ца йо сайна кхел. 4 Сан дог
цIена делахь а, и бахьанехь со бехказа ца волу. Веза Эла Ша хир ма ву сан
Кхелахо. 5 Цундела хенал хьалха, Веза Эла схьаваллалц, цхьанна а кхел ма
елаш. Цо серладоккхур ду боданехь къайладаьлларг, деган Iалашонаш а
гучуйохур ю. ТIаккха Дала хIоранна а хастам дIалур бу.
6 Динан вежарий! Шуна диканиг хилийтархьама, оцу массо а хIуманна
тIехь аса со а, Апа-Леса а валийра масална, оцу масалшца шу кхеторхьа-
ма «Яздинчунна тIера довла мегар дац» бохучух а, вовшашна юкъахь
цхьаммо вукхунна хьалха дозаллаш дан ца дезарх а. 7 Хьан боху хьо кхеча-
рал гIоле ву? Хьан хIун ду, хьайна делларг доцург? Ткъа хьайна и дерриг а
делла хилча, хIунда йо ахьа кураллаш, иза хьайна делла долу совгIат до-
цуш санна?
8 ХIинца-м шайна оьшург долуш ду моьтту шуна шайн. ХIинца-м
шаьш хьал долуш а хета шуна. Тхо ца хиллехь а, шайх паччахьаш хилла
моьтту шуна. Суна-м лаьара, хIинцале а шу билггал паччахьаш хилла хи-
лар, тIаккха тхан а шуьца цхьаьна паччахьалла дойла хир дара! 9 Векалш
долу тхо, Дала уггаре а лараме йоцучу метте дIахIиттийна аьлла хета суна.
Массарна а хьалха хIаллакьхиларна кхел йинарш санна ду тхо. Кху дер-
риге а дуьненна хьалха тхох кхардам хилла – маликашна а, адамашна а
хьалха. 10 Тхо сонтанаш санна хилла Дала леррина Къобалвинчун дуьхьа,
ткъа шаьш Цуьнца оццул хьекъале ду моьтту шуна! Тхо гIорасиза, ткъа
шу ницкъ болуш хета. Шун сий до, ткъа тхо сийсаздоху. 11 Оха-м тахха-
налц а лов мацалла а, хьогалла а, тIехь хIума цахилар а, тхайна еттар а, даха

3:19 Аюб 5:13. 3:20 Забур 93:11.

хIусам цахилар а. 12 Оха тхешан куьйгашца къахьоьгу. Тхох лаьцна наха
воних дийцича, оха декъалбо уьш. Тхаьш лелхийча, иза а лов оха. 13 Наха
тхо сийсаздаьхча а, оха царах лаьцна диканиг доьху. Тхо, кху дуьненна
сов а девлла, нехаш санна ду. Тахана а ченан мехах хета тхо массарна а.

14 Шу сийсаздахархьама ца дуьйцу ас хIара, амма сайна дезаш долчу
берашна санна хьоьху ас шуна. 15 ХIунда аьлча Дала леррина Къобалвин-
чуьнца долчу дахарехь шун итт эзар верас велахь а, шу цу дахаре даьхна
болу дай дукха бац шун. Ткъа хаза кхаъ шуьга кхайкхорехула Дала лерри-
на Къобалвинчуьнца шун да хилла сох. 16 Цундела ас доьху шуьга: сох ма-
сал а эций, хилийша сох тера. 17 И дерриге а бахьанехь ваийтинера аса шу
долчу Тимапи. Везачу Элах долчу тешаре хьаьжжина, сан хьоме а, теша-
ме а кIант ву иза. Цо дагадоуьйтур ду шуна Дала леррина къобалвинчу
Iийсаца долу со лела некъаш муха ду а, аса цу некъах лаьцна массанхьа а,
хIорра динан тобанехь а муха хьоьху а.

18 Со шу долчу вогIур вац моттарна, шуна юкъара цхьаболчарна даг чу
куралла тесна. 19 Амма Везачу Элан лаам белахь, со кестта вогIур ву шу
долчу. ТIаккха аса, курабевллачеран хазачу дешнашка а ца хьоьжуш, це-
ран ницкъ зуьйр бу. 20 ХIунда аьлча Делан Олалла хазачу дешнех доьзна
дац, амма ницкъах доьзна ду. 21 Шуна хIун лаьа? Со гIожаца я безамца а,
эсалчу амалца а вогIийла лаьий шаьш долчу?

Динан тобанехь сийсазлелар ду

5 1 Шуна юкъахь, билггал бакъ а долуш, нахаца лелар юкъадаьлла хилар
хезна тхуна. Ур-аттала дин доцучу нахана юкъахь а иштаниг ца хуь-
лучу тайпана хIума ду иза. Шуна юкъара волу цхьа хьенех шен дестечуьн-
ца лелаш ву боху. 2 Ткъа шу дозалла деш ду! Цул а гIолехь дара шуна,
гIайгIанах дуьзна хилар а, цу тайпана лелаш верг шайна юкъара дIаваьк-
кхина хилар а. 3 Со дегIаца шу долчохь вацахь а, сайн синца шу долчохь
волу дела, аса шуьца волуш санна кхел йина цу тайпана сийсаза лелаш
волчунна. 4 Веза Эла волчу Iийсан дуьхьа шу цхьаьна гулделлачу хенахь,
сан са а хир ду шуьца, тIаккха вайн Веза Эла волчу Iийсан олаллица 5 цу
тайпана верг иблисан кара дIало, цуьнан синан лаамаш хIаллак а байти-
на*, Везачу Элан дийнахь цуьнан са кIелхьардалийтархьама.

6 Аша дозалла дан хIумма а дац. Шуна хууш дац ткъа: «КIеззиг болчу
муьстачу бедо берриг а бод совсабо»? 7 Шаьш а керла бод санна хилархьа-
ма, ширбелла болу муьста бод дIабаккха. ХIунда аьлча шу Iийсах тешаш
долу дела, совсоза дина бепиг санна ду. Ткъа Дала леррина Къобалвинарг

* 5:5 *Цуьнан синан лаамаш хIаллак а байтина.* Я иштта: *цуьнан дегI хIаллак а дайтина.*

4:12 Векалийн 18:3. 4:16 1 Коринтхошка 11:1; Пилапхошка 3:17. 5:1 Карлабаьккхи-
нарг 22:30. 5:6 Галатахошка 5:9. 5:7 Арадаккхар 12:5.

Пасахьан Iахар санна сагIина дIавелла. 8 Цундела вай вешан Пасахьан
дезде даздан деза мекарлонца а, зуламца а доьзна долчу, ширбеллачу
муьстачу бедаца а доцуш, ткъа догцIена хиларца а, билггал долчу бакъ-
долчуьнца а доьзна долчу совсоза динчу баьпкаца.

9 Аса сайн кехата тIехь, сийсаза лелачаьрца тIекаре ма хила аьлла, яз-
динера шуьга. 10 Дера суна-м ца лиъанера ала, кху дуьненахь сийсаза ле-
лаш мел болчаьрца а, сутаралла мел йолчаьрца а, хьарамло мел лелош
болчаьрца а, цIушна Iамал еш болчаьрца а тIекаре ма е. ТIаккха-м хIара
дуьне дита дезар дара аша. 11 Ткъа аса шуьга яздинарг хIара дара: ша шун
динан ваша ву а бохуш, амма я сийсаза лелаш, я сутара волуш, я цIушна
Iамал еш, я мотт бетташ, я вехна лелаш, я хьарамло лелош иза велахь,
шун цуьнца тIекаре хила ца еза бохург. Иштачу стагаца ур-атталла пхьор
а ма даа.

12-13 ХIунда аьлча сан хIун гIуллакх ду динан тобанан юкъа ца богIу нах
бехке бан? Царна Дала Ша йийр ю кхел. Амма динан тобанна юкъаво-
гIург бехке озо ца веза ткъа аша? Делан Йозанаш тIехь аьлла ма ду: «Тел-
хина леларг шайна юкъара дIаваккха».

Дала леррина Къобалвинчух тешачара вовшийн кхеле озор

6 1 Нагахь санна динан вешица шайн къовсам хилча, шух мила гIур ва-
ра, Делан нах а битина, Делан лаамехь боцучаьрга шайна кхел яйта?
2 Шуна хууш дац ткъа, Делан наха йийр юйла дуьненна а кхел? Нагахь
шуьга дуьненна а кхел йойтур йолуш хилча, шайн кIезиг долчу гIулла-
кхашна кхел ян говзалла яц те шун? 3 Шуна ца хаьа, вай йийр юйла ма-
ликашна а кхел? ТIаккха дахаран гIуллакхашна тIехь еш йолу кхел-м
муххале а вай йийр ю. 4 Ткъа аша цу гIуллакхашна тIехь а динан тобанна
юкъахь цхьа а ларам боцучу арахьарчу нахах шайн кхелахой бо! 5 Шуна
эхь хетийтархьама боху ас хIара: шайн динан вежаршна юкъахь болчу
къийсамашна кхел ялур йолуш волу цхьа а хьекъале верг вац те шуна
юкъахь? 6 Делахь а вашас шен динан ваша а вуьгу кхел яйта. Иштта тешар
доцучаьрга тешаш болчарна тIехь кхел йойту аша!

7 Шуна шайна юкъахь къийсамаш хилар а кIорга эшар ду шуна. Нагахь
шайна цхьа харцо йинехь а, Iад хIунда ца Iа шу? Шайна цхьа эшам хил-
лехь а, Iад хIунда ца Iа шу? 8 Аша-м шаьш а йо кхечарна харцо, царна
эшам а бо, уьш шайн динан вежарий боллушехь! 9 Я шуна ца хаьа те, хар-
цонаш йийраш Делан Олалле ца кхочийла? Iеха ма лолаш! Сийсаза лела-
чарах а, цIушна Iамал ечарах а, нахаца лелачарах а, вовшашца хьарам
дерг лелочу божарех а, 10 къола дечарах а, сутарачарах а, бехна лелачарах
а, мотт беттачарах а, хьарамлончех а волу цхьа а Делан Олалле ца кхочу.

5:8 Арадаккхар 13:7; Карлабаьккхинарг 16:3. 5:13 Карлабаьккхинарг 13:5; 17:7
(Грекийн).

11 Цу тайппана бара шух цхьаберш а. Амма Веза Эла волчу, Дала леррина
къобалвинчу Іийсан цІарца а, вайн Делан Синца а шу цІан а дина, даз а
дина, бакъ а дина.

ДегІ – Делан Синан цІа ду

12 Цхьаммо ала тарло: «Сан хІуъа а дан бакъо ю». Иза бакъ хила там бу,
амма дерриг а дац хьуна пайдехь. «Сан хІуъа а дан бакъо ю». ХІаъ, амма
цхьана а хІумане сайна тІехь олалла ца дойту аса. 13 Цхьаммо ала тарло:
«Яа хІума а – ген дуьхьа ю, ткъа ге а – яа хІуманна ду. Эххар а Дала иза а,
важа а хІаллакдийр ду». Делахь а вайн дегІ вай сийсаздаха кхоьллина дац,
иза Везачу Элан дуьхьа ду. Ткъа Везачу Эло вайн догІмаш Іалашдийр ду.
14 Веллачуьра Веза Эла денвина а ца Іаш, Дала Шен ницкъаца вай а ден-
дийр ду деллачуьра.
15 Ткъа шуна ца хаьа, вайн догІмаш Дала леррина Къобалвинчун де-
гІан меженаш юйла? ТІаккха, Цуьнан меженаш схьа а яьхна, уьш сийсаз-
йохур юй те ас? ХІан-хІа, иштаниг хуьлийла а дац! 16 Я шуна ца хаьа те,
шаьш нахаца леллачу зудчух дІакхетча, шайн цуьнца цхьа дегІ хуьлийла.
ХІунда аьлча аьлла ма ду: «ТІаккха цу шиннах цхьа дегІ хир ду». 17 Ткъа
Делах дІауьйш волчун Цуьнца цхьаьна долу цхьа са а хуьлу.
18 Ларлолаш сийсаздовларх! Адамо латош долу муьлхха а кхидолу къа
дегІах лета къа дац. Ткъа сийсаза лелачо шен дегІана къилахь долу хІума
до. 19 Я шуна ца хаьа те, шайн догІмаш шуна чохь долчу а, Дала делла дол-
чу а Делан Синан цІа дуйла? Шу шайн долахь ма дац! 20 ХІунда аьлча, бе-
за мах а белла, эцна ду шу. Цундела шайн догІмашца Делан сий делаш!

Зудаялорах лаьцна

7 1 Аша соьга яздинчух лаьцна аьлча, аша боху: «Стагана зудчух ца хьа-
кхавелча гІолехь ду». 2 Амма сийсазваьлла ца лелархьама, хІора сте-
ган а шен долахь зуда хила еза. ХІора зудчун а шен майра хила веза.
3 Майрачо шен зудчун дегІан лаам кхочушбан беза. Иштта зудчо а кхо-
чушбан беза майрачун дегІан лаам. 4 Зудчун дегІ цуьнан шен долахь
дац, иза майрачун долахь ду. Цу тайппана майрачун дегІ а цуьнан шен
долахь дац, иза цуьнан зудчун долахь ду. 5 Вовшашца бинчу бартаца
шаьш доІа дан лоруш билгалъяьккхинчу ханна бен, вовшех ма къахка.
Цул тІаьхьа юха а цхьаьна хила, шун собар цахиларехула иблисе шаьш ца
зейтархьама.
6 Иза аса шуна тІе ца дуьллу, амма иза иштта хилча магош долу хІума ду
аьлла боху аса. 7 Суна-м массо а адам со санна хила лаьара, делахь а хІо-
ранна а Дала шен-шен похІма делла: цхьанна – цхьаъ, вукхунна – важа.

6:12 1 Коринтхошка 10:23. 6:16 Доладалар 2:24. 6:19 1 Коринтхошка 3:16; 2 Ко-
ринтхошка 6:16.

8 Ткъа зударий белла бисинчаьрга* а, бисина Іаш болчу зударшка а аса
боху: «Царна со санна Іер гІолехь ду». 9 Амма шаьш иштта ца Іалахь, цара
зуда яло еза. ДегІан лаамашка ша хьийза а войтуш вехачул, зуда ялаяр
гІолехь ду.
10 Зударий балийначарна а, маре баханчарна а аса тІедуьллу (ткъа иза
соьгара сайгара дац, амма Везачу Элера ду), зуда шен майрачух дІа ма
къаста аьлла. 11 Ша дІакъастахь, я кхин маре ма де, я шен майрачуьнца
барт а бина, цуьнга юхагІо. Ткъа майрачо а шен зуда ма йита.
12 Ткъа кхидолчу адамашка аса боху (иза Везачу Элера а доцуш, сайга-
ра ду), нагахь динан вешин Іийсах тешар доцу зуда елахь, иза цуьнца яха
реза а елахь, цу зудчух дІакъаста ца веза и стаг. 13 Иштта, Іийсах тешаш
йолчу зудчун тешар доцу майра велахь, амма иза цуьнца ваха реза велахь,
шен майрачух дІакъаста ца еза и зуда. 14 ХІунда аьлча тешар доцу майра
тешар долчу зудчуьнгахула вазво. Ткъа тешар доцу зуда а язйо тешар дол-
чу цуьнан майрачуьнгахула. Иза иштта ца хилча, церан бераш Далла
хьалха цІена хир дацара, ткъа хІинца уьш Дала даздина ду. 15 Нагахь Іий-
сах тешар доцург шен зудчух дІакъаста лууш велахь, я иштта тешар доцу
зуда майрачух дІакъаста лууш елахь, уьш дІакъастийта. ХІунда аьлча я
динан ваша а, я динан йиша а оцу гІуллакхна дихкина дац. Везачу Эло
вай вовшашца бертахь дахаре ма кхайкхина. 16 Хьанна хаьа, зудчо шен
майра кІелхьарваккха а ма тарло. Я стага а шен зуда кІелхьаръяккха мега.

Ша Дала тІекхайкхинчу дахарехь висар

17 ХІорра а стаг шена Дала билгалдаьккхинчу тайпана ваха веза, ша
Везачу Эло тІекхайкхинчу дахарехь виса веза. Изза тІедуьллу аса массо а
динан тобанашна а. 18 Нагахь Дала керлачу дахаре тІекхайкхале хьо сунт-
вина хиллехь – и билгало дІаяккха ма гІерта. Ткъа нагахь хьо цу хенахь
сунтвина ца хиллехь – сунтвайта ца оьшу. 19 Сунтвина хилар а, сунтваза
хилар а – хІумма а доцург ду. Ткъа цул а коьртаниг ду Делан парзаш кхо-
чушдар. 20 ХІорра а, Дала керлачу дахаре тІекхайкхале, ша хиллачу хьо-
лехь виса веза. 21 Нагахь цу хенахь хьо лай хиллехь, хІумма а дац, цунах
оза ма ло. Амма паргІатвала хьайн аьтто белахь, паргІатвала а хьажа.
22 ХІунда аьлча Везачу Эло керлачу дахаре тІекхайкхинчул тІаьхьа лай
Везачу Элана хьалха паргІат ву. Ткъа тІекхайкхале паргІат хилларг –
хІинца Дала леррина Къобалвинчун лай ву. 23 Шайх адамийн леш ма хи-
лийталаш, хІунда аьлча шух беза мах белла. 24 Динан вежарий! Далла
хьалха хІорра а Везачу Эло керлачу дахаре тІекхайкхале ша хиллачу хьо-
лехь виса.

* 7:8 *Зударий белла бисинчаьрга.* Я иштта: *зуда ялоза болчаьрга.*

7:10, 11 Маттай 5:32; 19:9; Марк 10:11, 12; Лака 16:18.

Зуда ялоза а, маре бахаза а болчарах лаьцна

25 Ткъа зуда ялоза я маре бахаза болчаьрга, Везачу Эло тIедиллина ду
аьлла, тIетоха хIумма а дац сан. Амма Везачу Эло сох къинхетам барна,
тешаме хила таро йолчу аса сайна хетарг боху.
26 Суна схьахетарехь, адаман хIинца хуьлуш болу массо а баланашка
хьаьжча, цунна ша хIинццалц хиллачу хьолехь висар гIолехь ду. 27 Айхьа
зудчуьнга захало дийцинехь, цунах дIакъаста ма гIерта. Ткъа айхьа зудчуьнга
захало ца дийцинехь, хьайна зуда ма леха. 28 Делахь а ахьа зуда ялаяхь а –
иза къилахь дац. ЙоI маре яхар а къилахь дац. Амма цара кху дахарехь чIо-
гIа баланаш хьоьгур бу. Ткъа суна цу баланех шу лардан лаьара.
29 Динан вежарий! Аса хIара боху шуьга: хан кIезиг йисна, цундела
хIинца дуьйна зударий балийнарш а, шайн зударий боцуш санна хила бе-
за. 30 Шух боьлхуш берш а ца боьлхуш санна хила беза. Хазахетар хил-
ларш а хаза ца хетча санна хила беза. ХIума оьцурш а и эцнарг шайн
долахь доцуш санна хила беза. 31 Кху дуьненах дика схьаоьцурш, шу а иза
совдерг доцуш санна, даха ца деза, хIунда аьлча тахана долуш долу дуьне
дIадолуш ду.
32 Суна-м шун цхьана а хIуманна тIехь гIайгIа ца хила лаьа. Зуда ялоза
верг, Везачу Элан лаам кхочушбан лууш, Цунна дечу гIуллакхна гIайгIа-
нехь ву. 33 Ткъа зуда ерг дуьненан гIуллакхийн гIайгIанехь ву. Иза шен
зудчун лаамаш кхочушбан гIерта. 34 Цу тайпана цуьнан гIайгIанаш екъа-
ло. Маре яхаза ерг, Везачу Элан лаам кхочушбан гIерташ, Цунна гIайгIа-
нехь хуьлу, шен дегIаца а, шен синца а Цунна тешаме хила лууш. Ткъа
марехь йолу зуда кху дуьненан гIуллакхийн гIайгIанехь хуьлу, шен май-
рачун лаамаш муха кхочушбийр бара те бохуш.
35 Аса и дерриг а шуна пайденна дуьйцу, шуна иза дехкархьама а до-
цуш. Мелхо а, суна лаьа, шун лелар оьзда хила а, Везачу Элана тешаме
хила а, кхечу хIуманна тIе ойла ца йохуьйтуш.
36 Нагахь ша захало дийцина йоI цIахь йитар бегIийла ца хетахь, цуьн-
ца хиларан лаам цуьнан сов боккха белахь, и захало хила мегар ду. Цу ста-
ге и йоIстаг ялаяйта, иза къилахь дац. 37 Амма нагахь цу стага ша захало
дийцина йоI ца яло шен дагахь кхин хийцалур боцучу тайпана сацам а
бинехь, нагахь цхьаммо а и гIуллакх цунна тIедиллина а дацахь, нагахь цу
тIехь цуьнан лаам а белахь, и сацам даггара а белахь, цо дийриг дика гIул-
лакх ду. 38 Ша захало дийцина йоI ялош волчо дийриг а дика хIума ду,
ткъа иза ялош воцчо дийриг кхин а гIолехь ду.
39 Марехь йолу зуда, шен майра дийна мел ву, бакъонашца йихкина ю.
Нагахь майра веллехь, шена луъучуьнга маре яха магош ду цунна, амма и
стаг Везачу Элан долахь хила веза. 40 Кхин а дика ду, иза маре а ца йоьдуш
Iийча. Иштта ю сан цунах йолу ойла, ткъа сайна чохь долчу Делан Сино
со цунна тIе валаво аьлла хета суна.

ЦIушна сагIина еана яа хIума яарх лаьцна

8 1 ЦIушна сагIина еана йолчу яа хIуманах лаьцна аша соьга яздинчух ала
лаьара суна. Хууш ду-кх, олуш ма-ду: «Вайн массеран а кхетам бу». Ам-
ма кхетам хиларо адам курадоккху, ткъа безамо иза синца чIагIдо. 2 Нагахь
цхьанна шена цхьа хIума девза моттахь а, цунна хIинца а довза ма-деззара
хIумма а ца девза. 3 Ткъа цхьанна Дела везаш велахь, иза Далла вевзина.
4 Цу тайпана цIушна сагIина еанчу юучу хIуманах лаьцна хууш ду-кх,
кху дуьненахь цIу хIумма а воцург вуйла а, иштта, цхьа Дела воцург, кхин
Дела воцийла а. 5 Лаьттахь я стигалахь бехаш «деланаш» хуьлу олу. И «де-
ланаш» а, «беза элий» а дукха белахь а, 6 вайна иштта ду:
Дела цхьаъ бен вац вайн,
Иза Да ву вайн,
массо а хIума Цуьнгара хилла а ду,
вай Цуьнан дуьхьа дехаш а ду.
Иштта Веза Эла а цхьаъ бен вац вайн.
Иза Дала леррина къобалвина Iийса ву,
Цуьнгахула массо хIума хилла а ду,
вай Цуьнгахула дехаш а ду.
7 Делахь а цу бакъдолчух берриш а ца кхета. ЦIушна Iамал яран Iадат
цхьаболчарна хIинца а чулацам болуш хета. ЦIушна сагIина еана йолу
юург а юуш, цара иза деланашна къобалйина йолуш санна лору, цунде-
ла церан кIеда дегнаш Далла хьалха бехло. 8 Юучу хIумано вай Далла улло
ца даладо. Юург цаяарца вай хIумма а ца дойу, ткъа иза йиъча а, вайна
гIолехь а ца хуьлу.
9 Делахь а шу ларлолаш, тешарехь чIагIделла доцурш, шаьш паргIато
лелочу хIуманна тIехь, Iеха а делла, къинош летадархъ. 10 ХIунда аьлча на-
гахь оцу кIеда дог долчунна, хьайн оццул «кхетам» боллушехь, ахьа а
цIушна Iамал ечу цIа чохь юург юуш гича, тIаккха, ша а яа мегар ду аьлла,
хетар дуй те цунна и цIушна сагIина еана йолу юург? 11 ТIаккха хьан «кхе-
там» бахьана долуш, шен дуьхьа Дала леррина Къобалвинарг велла волу,
и кIеда дог долуш волу хьан динан ваша хIаллакьхир ву. 12 Шайн динан
вежаршна дуьхьал цу тайпана долу къа латадарца, церан кIедачу дег-
нашна чов а еш, аша Дала леррина Къобалвинчунна дуьхьал къа латадо.
13 Цундела айса оцу юучуьнца сайн динан веше къа латадойтуш делахь,
аса цкъа а дуур дац иштта долу жижиг, сайн веше къа ца латадайта.

Векалан бакъонаш а, декхарш а

9 1 Со паргIат вац ткъа? Со векал а вац ткъа? Суна гина вацара вайн Ве-
за Эла волу Iийса? Шу дац ткъа Везачу Эло соьгахула къахьегарца
Цунна тIе далийнарш? 2 Кхечарна со векал вацахь а, шуна ма ву со векал.
ХIунда аьлча со векал хиларан тоьшалла ду – шу Везачу Элаца хилар.

3 Сайн мах хадош болчарна дуьхьал даккха хIара ду сан. 4 Яа а, мала а
бакъо йоцуш-м дац тхо? 5 Кхиболчу векалша а, Iийсан нанас бинчу кхечу
вежарша а, Кипас а санна, динан йижарех цхьацца тхаьшна яла а йина,
тхайца цхьаьна уьш бига бакъо яцара тхан а? 6 Я аса а, Бар-Нааба а бен
болх бан безаш бацара ткъа? 7 Муьлххачу тIемалочо, ша эскарехь гIуллакх
дечу хенахь, ша-шен гIайгIа бо? Муьлхачу кемсашлелорхочо, кемсаш дIа а
йоьгIна, церан стоьмаш ца боу? Муьлхачу Iуьно шен жена юкъарчу жий-
но елла шура ца молу?
8 Адамаша олучу тайпана хилла Iай те аса бохург? Изза ца боху товрат-
хьехамаша а? 9 ХIунда аьлча Муса-пайхамаран товрат-хьехамаш тIехь яз-
дина ду: «Оручу стеран бага дIа ма къовла». Стерчийн бала кхаьчна аьл-
лий те Дала иза? 10 Вайн бала а кхаьчна, ца боху ткъа Дала иза? Дера боху
вайна диканна, хIунда аьлча охана деш волчо а, оруш волчо а къахьоьгу,
шаьш бинчу белхан дакъа шайна кхачаран дегайовхо йолуш. 11 Шун си-
ношна оьшуш долу хIу оха тесна хилча, тIех зен дой те оха шуна, тхайн
дегIана оьшуш долу ялта шуьгара хьаькхча? 12 Кхечеран а шуна юкъахь
иштта бакъонаш хилча, ткъа тхан церан чул а сов яц и бакъонаш?
Амма оха, мелхо а, тхайн оцу бакъонашка а ца хьоьжуш, тхайна тIе мел
деанарг лов, Дала леррина Къобалвинчух лаьцна болу хаза кхаъ дIакхай-
кхош, тхайгахьара цхьа а новкъарло ца хилийтархьама. 13 Шуна хууш дац
ткъа, Делан цIийнан кертахь гIуллакх деш берш цига еанчух бехаш хи-
лар? Ткъа сагIа доккхучу кхерчана тIехь гIуллакх деш болчара а цу сагIи-
на деанчух дакъа шайна дIаоьций? 14 Иштта хаза кхаъ кхайкхош болчарах
лаьцна Везачу Эло тIедиллина, хаза кхаъ кхайкхош кхаьчначух баха беза
уьш аьлла.
15 Амма аса-м цу бакъонех цхьа а сайн дуьхьа аьлла схьа ца эцна. Сайн
бала а кхаьчна, и бакъонаш сайна оьшучунна хилийтархьама яздина дац
аса хIара дешнаш. Суна валар а гIолехь ду-кх, сан и дозалла дан йиш хи-
лар цхьаммо соьгара дIадоккхучул. 16 Айса хаза кхаъ кхайкхош бу аьлла,
цхьа а дозалла ца до ас, хIунда аьлча иза сан декхар ду. Ма декъаза хир ва-
ра со, аса хаза кхаъ кхайкхош бацахьара! 17 Аса, сайн лаам а болуш, и гIул-
лакх деш делахьара, Делера совгIат хир дара суна. Ткъа сайн лаамехь а
доцуш, аса иза деш хилча, тIаккха сайна тIедиллина долу гIуллакх кхо-
чушдо аса. 18 Ткъа сан совгIат муьлха ду? Айса хаза кхаъ дIакхайкхабарна
дуьхьал хIумма а ца дехар. Цу тайпана, айса хаза кхаъ кхайкхочу гIуллакх
тIехь сайна йогIуш йолчу бакъонех цхьа а ца лелийна аса.
19 Массарах а паргIат воллушехь, массарна а хьалха лолла вахана со, ца-
рах дукхахберш тIеберзорхьама. 20 Жуьгтий болчохь со жуьгти санна вехи-
ра, уьш Дала леррина Къобалвинчунна тIеберзорхьама. Товрат-хьехамийн

9:9 Карлабаькккхинарг 25:4; 1 Тимапига 5:18. 9:11 Римхошка 15:27. 9:13 Карлабаьк-
кхинарг 18:1. 9:14 Маттай 10:10; Лака 10:7.

бакъонаш ларъеш болчаьрца а бакъонаш ларийиг санна вехира со, уьш
а Цунна тIеберзорхьама, цу бакъонийн лаамехь со воццушехь. 21 Товрат-
хьехамийн бакъонаш лар ца еш болчаьрца – и бакъонаш лар ца еш верг
санна хуьлура со, уьш а Цунна тIеберзорхьама. ХIетте а, Делан бакъонаш
лар ца еш-м ца лелара со, Дала леррина Къобалвинчун бакъонашна со
муьтIахь волу дела. 22 Тешарехь чIагIбелла боцучаьрца чIагIвелла воцург
санна хуьлура со, уьш тешарехь чIагIбархьама. Массарна а хьалха массо а
санна хуьлура со, сайн мел долчу хьуьнаршца, царах цхьаберш баьхна а,
кIелхьарбахархьама. 23 И дерриг а хазачу кхоан дуьхьа до аса, со а цунах
хиндолчу диканан декъахь хилийтархьама.
24 Шуна хууш дац къовсадаларшкахь бовдучу хенахь массо а цхьатерра
бовдий, амма совгIат царах цхьанна бен ца лой? Цундела шаьш довда ма-
дезза довдалаш, и совгIат шайна кхачийтархьама. 25 Оцу къовсамашкахь
дакъа лоцуш болчара шаьш массо а хIуманна тIехь юхаузу. Уьш иштта ле-
ла, телхина дIадер долу толаман таж шайна кхачийтархьама, ткъа вай
иштта лела, ваьшна телхар доцу таж кхачийтархьама. 26 Цундела со, шена
хьалха цхьа Iалашо хIоттийна воцург санна, вада а ца воду, хIаваана куьг
детташ верг санна, лата а ца лета. 27 Мелхо а, аса, сайн дегI кхоа а ца деш,
цунна тIехь олалла до, кхечарна хаза кхаъ а кхайкхийна, со юьстахваьлла
ца висархьама.

ЦIушна Iамалъярх ларлолаш

10 1 Динан вежарий! Вайн берриг а дай мархийн бIогIамо ларбина хи-
лар а, хIорда бухарчу лаьтта тIехула чекхбевлла хилар а шуна дага-
даийта лаьа суна. 2 Уьш берриш а, мархах а, хIордах а чекх а бевлла,
Мусаца цхьаьнакхетийтина. 3 Цара массара а цхьатерра болу синан кхача
а биъна. 4 Иштта цара массара а цхьатерра синна оьшуш долу малар а
мелла, хIунда аьлча цара шайца лелош болчу тамашийнчу тIулгах схьадо-
лу хи молура. Ткъа и ТIулг бара – Дала леррина Къобалвинарг. 5 Амма
царах дукххахболчарна Дела реза ца хилла, церан декъий яьссачу аренга-
хула дIасадаржийна хилла.
6 И дерриг вайна масална хилла дара, вайн а, церан санна, воних дан
лаам ца хилийта. 7 Вайн дайх цхьаберш санна, цIушна Iамал еш ма хила-
лаш. Делан Йозанаш тIехь царах лаьцна яздина ду: «Адамаш яа а, мала а
охьахевшира, тIаккха шайн самукъадаккха хьалагIевттира уьш». 8 Царах
цхьаболчара лелийнарг а лелийна, сийсаза ма довла вай! Оцу цхьана
дийнахь царах ткъе кхо эзар стаг хIаллакьхилира. 9 Дела зе а гIоьртина,
лаьхьарчаша байина болу царах цхьаберш санна, вай а ма гIерта Дала

10:1 Арадаккхар 13:21, 22; Арадаккхар 14:22-29. 10:3 Арадаккхар 16:35. 10:4 Арадак-
кхар 17:6; Лелар 20:11. 10:5 Лелар 14:29, 30. 10:6 Лелар 11:4. 10:7 Арадаккхар 32:6.
10:8 Лелар 25:1-18. 10:9 Лелар 21:5, 6.

леррина Къобалвинарг* зе. 10 Инкарлонаш йинчу царах цхьаболчарах ма
тарлолаш – уьш мулкалмото хIаллак ма бина.
11 Царна хилларг дерриг а вукхарна масал дало хиллера. Заманийн чак-
кхе тIекхаьчначу хенахь Iен долчу вайга, дIахьедар а деш, иштаниг ца
дайтархьама яздина ду иза.
12 Цундела ша когаш тIе ондда дIахIоьттина ву моьттуш верг охьаво-
жарх ларвала веза. 13 Шуна тIедеана долу зер массо а адамна тIехIуттуш
дерг бен дац. Ткъа Дела тешаме ву, аша ловр доцург лур дац Цо шуна. Ам-
ма шу зуьйш долчу хенахь, тIехIотта онда бух лур бу Цо шуна, иза лан
шун ницкъ хилийтархьама.
14 Иштта, сан хьоменаш, цIушна Iамалъярх ларлолаш! 15 Аса кхетам
болчаьрга санна боху шуьга. Шаьш а ойла ел аша, аса бохург нийса ду я
дац. 16 Шеца Далла хастамаш а беш, Везачу Элан пхьуьйренехь лелош бо-
лу кад бац ткъа Дала леррина Къобалвинчун цIийца вайн дакъалацар
дийриг? Вай дохош долу бепиг а дац ткъа Дала леррина Къобалвинчун
дегIаца вайн дакъалацар дийриг? 17 Бепиг цхьаъ долу дела, дуккха а долу
вай а цхьа дегI санна ду. Вай массо а цхьана баьпках дакъалоцуш ма ду.
18 Хьовсал Исраилан халкъе – царах сагIина еана хIума юуш берш а ца
хуьлу ткъа берриге а цу сагIа доккхучу кхерчана тIейиллинчу сагIина еан-
чу хIуманан декъашхой? 19 ТIаккха аса бохург хIун ду? Дуй те иза цIу цхьа
хIума ю бохург? Я цIунна сагIина еанарг а юй те цхьа хIума ю аьлла хIу-
ма? 20 Дац! Амма дин доцучара сагIина яхьа хIума, Далла а ца яхьаш, жи-
нашна яхьа. Ткъа суна ца лаьа, аша жинашца дакъа а лоцуш, шу цаьрца
тайна хила. 21 Аша молийла ма дац шинна а кедара: цкъа Везачу Элан ке-
да чуьра, тIаккха жинийн кеда чуьра. Доийла ма дац аша цхьаьний Везачу
Элан пхьор а, жинийн пхьор а. 22 Вай даьхьар дуй те Везачу Элан вайга
эмгаралла хилийта? Цул а ницкъ болуш ду ткъа вай?
23 «Дерриг а дан бакъо ю вайн» – олуш ду. Иза бакъ хила там бу, амма
массо а хIума дац вайна пайдехь. «Дерриг а дан бакъо ю вайн». ХIаъ, ю,
амма оцу дерригено а синца чIагI ца во. 24 Цхьаммо а ма лахалаш шайна
пайдехь дерг, амма хIораммо а кхиболчарна пайдехь дерг лахалаш.
25 Шайн эхь-бехке хьаьвссина, цхьа а хаттар ца деш, базарахь духкуш
долу муьлхха а жижиг даа мегар ду аша. 26 Делан Йозанашкахь яздина ма
ду: «Латта а, цу тIехь мел дерг а Везачу Элан ду».
27 Нагахь Делах тешаш воцучу накъосто дуьйла а аьлла, шу и волчу дах-
ча, цо шайга яа аьлларг, шайн эхь-бехке хьаьвссина, цхьа а хаттар ца деш

* 10:9 *Дала леррина Къобалвинарг.* Цхьадолчу тептарш тIехь дIаяздина ду: *Веза Эла.*

10:10 Лелар 16:41-49. 10:16 Маттай 26:26-28; Марк 14:22-24; Лака 22:19, 20. 10:18 Iа-
малъяр 7:6. 10:20 Карлабаьккхинарг 32:17 (Грекийн). 10:22 Карлабаьккхинарг 32:21.
10:23 1 Коринтхошка 6:12. 10:26 Забур 23:1.

яа. 28 Амма цхьаммо и юуш ерг цIушна сагIина еанчух ю алахь, тIаккха
шайга и аьллачун дуьхьа а, деган паргIатонан дуьхьа а и юург ма яа. 29 Шун
деган паргIатонах а доцуш, ткъа вукхун паргIатонах лаьцна боху аса иза.
Ткъа сан паргIато хIун бахьанехь емалйина хила еза кхечун даго? 30 На-
гахь аса, Далла баркалла а бохуш, и юург тIеоьцуш хилча, аса баркалла
баьхнарг бахьана долуш со емал хьан вийр вара?
31 Иштта шаьш юуш я молуш делахь а, я кхидолу муьлхха а гIуллакх
деш делахь а, Делан сийлаллин дуьхьа де. 32 Дуьхьало ма елаш жуьгташна
а, грекахошна а, Делан долахь йолчу ерриге а Iийсах тешаш болчеран то-
банна а, 33 амма, аса массарна а, массо а хIуманна тIехь царна луъург даре
терра, лелалаш шу а. Сайна пайдехь дерг а ца лоьхуш, дукхахболчарна
пайдехь дерг до аса, уьш а кIелхьарбовлийтархьама.

11

1 Сох тера хила гIерталаш, со а Дала леррина Къобалвинчух тера хи-
ла ма-гIерттара.

Коьрта тIе хIума тилларх лаьцна

2 Аса хастадо шу, даим а со шуна дагаварна а, аса шайна ма-даллара,
аша ламасташ лардарна а. 3 Амма суна шуьга дIахаийта лаьа, хIора боьр-
шачу стагана коьртехь верг Дала леррина Къобалвинарг хилар. Зудчунна
коьртехь – майра ву. Ткъа Дала леррина Къобалвинчун коьртехь верг Де-
ла ву. 4 ДоIа дечу я Делера болу хаам бовзуьйтучу хенахь боьршачу стага
коьрта тIе хIума тиллинехь, цо шен коьртана юьхьIаьржо тIейоуьйту.
5 Ткъа муьлххачу а, шен коьрта тIехь хIума а йоцуш, доIа деш я Делера бо-
лу хаам бовзуьйтуш йолчу зудчо шен коьртана юьхьIаьржо тIейоуьйту.
Иза корта баьшна йолчу зудчух тарло. 6 Нагахь зудчунна шен коьрта тIе
хIума тилла ца лаахь, цо шен корта баша а мегар ду. Амма нагахь зудчун-
на шен корта баьшна я легина хилча эхь хетахь, цо шен коьрта тIе хIума
тилла еза. 7 Цхьана агIор боьршачу стага шен коьрта тIе хIума тилла ца
еза, ша Делан васт а, Цуьнан сийлалла а йолу дела. Вукху агIор зуда шен
майрачун сийлалла ю. 8 ХIунда аьлча стаг зудчух вина вац, ткъа зуда ю
стагах йина. 9 Стаг зудчун дуьхьа кхоьллина вац, амма зуда ю стеган дуь-
хьа кхоьллина. 10 Цундела зудчун коьрта тIе тиллина хIума хила еза, шена
тIехь долу олалла билгалдаккха а, маликашна хьалха а*. 11 Делахь а, Веза-
чу Элаца долчу вайн дахаре хьаьжжина, зуда а стаг воцуш хиларх хIумма а

* 11:10 *Я иштта:* Цу бахьаненна а, маликийн дуьхьа а зудчун коьртахь тиллина хIу-
ма хила еза, шен олалла билгалдаккха. *Я иштта:* Цу бахьаненна а, маликийн дуь-
хьа а зудчун паргIато хила еза, шен коьрта хIума тилла я ца тилла.

11:1 1 Коринтхошка 4:16; Пилапхошка 3:17. 11:7 Доладалар 1:26, 27. 11:8, 9 Долада-
лар 2:18-23.

дац, ткъа стаг а зуда йоцуш хиларх хIумма а дац. 12 ХIунда аьлча зуда ста-
гах йина ма-хиллара, стаг а ву зудчо вина. Ткъа и дерриг а — Делера ду.
13 ТIаккха шаьш а ойла ел аша: оьзда хир дуй те, зудчо Деле доIа дечу
хенахь, цуьнан коьрта тIе тиллина хIума ца хилча? 14 Дуьненан Iаламо ша
а ца хьоьху вайна, боьршачу стага шен месаш яхъялийтича, иза цунна
шена юьхIаьржонна дуйла? 15 Ткъа зудчо еха месаш лелийча — цунна
сийлахь ду, хIунда аьлча еха месаш елла ю цунна, коьрта тIе тиллина хIу-
ма санна. 16 Цхьаболчарна-м цунах лаьцна соьца къовса а луург хир дара,
амма, аса аьлларг доцург, кхин тайпана ламасташ дац я тхан а, я Делан
долахь йолчу массо а Iийсах тешначийн тобанийн а.

Везачу Элан пхьорах лаьцна
(Маттай 26:26-29; Марк 14:22-25; Лака 22:14-20)

17 Аса кхин а цхьа хIума тIедуьллу шуна. ХIинца хаста а ца до ас шу,
хIунда аьлча шун гуламаша, диканиг дахьачун метта, вониг дахьа. 18 Цкъа
хьалха аса сайна хезначух лаьцна эр ду. Шу цхьаьна гулделлачу хенахь
шуна юкъахь декъадаларш хуьлу боху. Цунах со цхьажимма теша а теша.
19 (Цу тайпана долу декъадаларш хила а деза шун, шайна юкъара билггал
тешаш берш гучубахархьама.) 20 Шаьш цхьаьна гуллучу хенахь, билггал
Везачу Элан пхьор даа гулделча санна ца гулло шу. 21 ХIунда аьлча шу
шаьш еана йолу яа хIума яа сихло. ТIаккха цхьаберш меца буьсу, ткъа
вуьш чагIаро бахабо. 22 Юург яа а, мерг мала а шайн цIенош дац те шун?
Я Делан долахь йолчу массо а Iийсах тешначийн тобанах шу дешаш дац
те? Я мисканаш дегаза хета те шуна? ХIун ала деза те аса шуьга? Хастор
дуй те ас шу и бахьанехь? Аса и гIуллакхаш бахьанехь хастор дац шу.
23 ХIунда аьлча аса Везачу Элера Шеггара схьаэцна айса шуна делларг.
Шена ямартло йинчу буса Веза Эла волчу Iийсас, бепиг схьа а эцна,
24 Далла хастам а бина, иза декъа а декъна, элира: «ХIара Сан дегI ду, шун
дуьхьа дIалун долу. Иштта делаш, Со дагалацархьама». 25 Уьш пхьор
диъна бевлча, Цо, чагIаран кад схьа а эцна, элира: «Сан цIийца бинчу
керлачу бертан кад бу хIара. Шаьш иза мосазза молу, Со дагалацархьа-
ма, иштта делаш». 26 ХIунда аьлча шаьш хIара бепиг мосазза доу а, хIара
кад мосазза молу а, Веза Эла схьаваллалц, Цуьнан валар кхайкхадо аша.
27 Цундела нагахь цхьаммо хIара бепиг даар а, Везачу Элан кад малар а
лело хьакъ ма-дарра ца леладахь, иза Везачу Элан дегIана а, Цуьнан
цIийна а дуьхьал къа латорна бехке хир ву.
28 Стага ша-шен зен веза, ткъа цул тIаьхьа цо и бепиг а доийла, и кад а
молийла. 29 ХIунда аьлча нагахь санна цхьаммо, Дала леррина Къобалвин-
чун дегI а ца лоруш, юуш а, молуш а елахь, иза шена кхелана юуш а, мо-
луш а ву. 30 Цундела шух дукхахдерш гIораза а, цомгуш а хуьлу, цхьаберш

11:25 Арадаккхар 24:8; Ярми-ЯхIу 31:31-34; Арадаккхар 24:6-8.

бала а ле. 31 Нагахь вай ваьш зуьйш делахьара, Везачу Эло йийр яцара
вайна кхел. 32 Ткъа вайна тIехь Цо кхел еш хилча, вай нисдеш долу таIзар
хуьлу вайна, дуьненах кхечаьрца цхьаьна вайна кхел йина ца хилий-
тархьама.
33 Иштта, сан динан вежарий, шаьш Везачу Элан пхьор даа гулделча,
вовшашка ладогIалаш, и даа сих а ца луш. 34 Нагахь санна шух цхьаъ
меца велахь, шайн цIахь яа юург, гуламехь иза шуна кхелъярна ца хи-
лийтархьама.
Ткъа дисна гIуллакхаш со дIавеанчу хенахь нисдийр ду аса.

Делан Синера долу похIманаш

12 1 Ткъа хIинца, динан вежарий, Делан Сино луш долчарах лаьцна эр
ду ас.
Суна ца лаьа, царах лаьцна дерг шуна ца хууш дуьсийла. 2 Шуна хаьа,
шу Делах ца тешаш хиллачу хенахь, мотт ца хуучу цIуша, шайгахьа а дер-
зош, тилийна лелийнийла. 3 Цундела аса шуьга боху, Делан Синехула
ша бохуш волчу цхьаьнгге а алалур дац: «НеIалт хуьлийла Iийсана». Ишт-
та Делан Синехула олучуьнга бен, цхьаьнгге а алалур дац: «Iийса — Веза
Эла ву».
4 ПохIманаш тайп-тайпана ду, ткъа уьш лург — цхьа Са ду. 5 ГIулла-
кхаш тайп-тайпана ду, ткъа уьш дойтург — цхьа Веза Эла ву. 6 Ницкъаш
тайп-тайпана бу, ткъа дерриг а массарна а чохь дийриг — цхьа Дела ву.
7 Амма Делан Са гучудаккхар хIоранна а луш ду, массарна а диканна хи-
лийта. 8 Цхьанна хьекъал долу дош ло Делан Синехула, ткъа оццу Сине-
хула вукхунна кхетаман дош ло. 9 Кхечунна оццу Синехула тешар ло. Ткъа
кхин а цхьанна цу Сино адамаш тодан похIма ло. 10 Вукхунна тамашийна
гIуллакхаш дан ницкъ ло. Кхечунна Делера болу хаамаш бан похIма ло.
Цхьаволчунна Делан Сино делларг жинаша деллачух къасто похIма
ло. Цхьаболчарна Делан Синера долу тайп-тайпана тамашийна метта-
наш ло. Кхечу цхьанна оцу меттанаша бохург гочдар ло. 11 Ткъа и дерриг а
оццу цхьана Делан Сино деш ду. Шена дала деза аьлла хеттачунна, схьа а
хоржий, ло Цо уьш.

Цхьана дегIан дуккха а меженаш хилар

12 Адаман дегI масех меженах лаьтташехь, иза цхьа дегI хиларе терра,
иштта Дала леррина Къобалвинарг цхьаъ хуьлу, Цуьнан дегI масех ме-
женах лаьтташехь. 13 ХIунда аьлча вайх хIора а цхьана Делан Синах вуьз-
на вара, вайх массарах а цхьа дегI хилийтархьама. Вай жуьгтий я кхечу
къаьмнех делахь а, леш я паргIат адамаш делахь а, вайга хIоранга а цхьана
Синах малийтина дара.

12:4-11 Римхошка 12:6-8. 12:12 Римхошка 12:4, 5.

14 Адамийн дегI, цхьана меженах хилла а ца Iаш, дуккха а йолчу ме-
женех вовшахтоьхна ду. 15 Нагахь кого: «Со-м бац дегIах, со куьг доцу
дела», – алахь а, хIетте а оцу дегIан меже ца хилча ма ца болу иза. 16 Ткъа
лерго: «Со бIаьрг боцу дела, со-м дац оцу дегIах», – аьлча а, оцу дегIан
меже ца хилча долий иза? 17 Нагахь дерриг а дегI беккъа бIаьргех дина де-
лахьара, муха хир дара цуьнан хазар? Ткъа дегI деккъа лергех дина дела-
хьара, муха йогIур яра хьожа? 18 Амма Дала дегIан массо а меже Шена
хила еза аьлла хеттачу меттехь дIанисйина. 19 Нагахь дегI еккъа цхьана
меженах дина делахьара, тIаккха дегI муха хир дара? 20 Ма-дарра аьлча,
дегIан меженаш дуккха а ю, ткъа дегI – цхьаъ ду.

21 БIаьрган а олийла дац куьйге: «Хьо суна ца оьшу». Я коьрто а когашка
олийла дац: «Суна шу ца оьшу». 22 Мелхо а, адамна эгIаза хеташ йолу дегIан
меженаш уггаре а оьшуш хуьлу. 23 Оцу кIезиг хеташ йолчу дегIан меженийн
вай чIогIа ларам бо. Вешан бехке йолу меттигаш вай, эхь-бехк а хетий, дIа-
хьулйо. 24 Ткъа важа йолу меженаш дIахьулъян а ца оьшу. Амма Дала ша-
тайпа вовшахтесна дегIан меженаш, сий дан оьшучу меженийн алссам сий
а деш. 25 Иза ду, дегIана чохь къастамаш ца байтархьама. Мелхо а, дегIан
меженаша вовшийн цхьатерра гIайгIа бан беза. 26 Нагахь дегIан цхьана де-
къан лазам хилча, дерриг а дегIан а лазам хуьлу. Нагахь дегIан меженех
цхьана меженна хастам бахь, вукхеран а цуьнца цхьаьна самукъадолу.

27 Цу тайппана, шу Дала леррина Къобалвинчун дегI ду, ткъа шух хIора
а цу дегIан меже ю. 28 Динан тобанашкахь Дала цхьаберш векалш, вуьш
пайхамарш, кхозлагIнаш динан хьехамчаш бина дIахIиттийна. Цул сов,
цхьаболчарна тамашийна гIуллакхаш дан ницкъ белла, вукхарна адамаш
тодан похIма делла. Иштта уллорачарна гIо дан похIма а, урхаллин
похIма а, тамашийна мотт бийцаран похIма а делла Цо. 29 Массо а буй те
векалш? Берриш а буй те пайхамарш? Массо а хуьлий те хьехархой? Я
массарах а хуьлий те тамашийна гIуллакхаш дийраш? 30 Массеран ду ткъа
адамаш тодаран похIма? Массара а дуьйций те Делан Синерачу тама-
шийнчу меттанашкахь? Массеран дуй ткъа и меттанаш гочдаран похIма
а? 31 Оцу похIманел а сов долчу похIманашна тIекхийда шу.

Ткъа аса оцу дерригенал а лакхара болу некъ гойтур бу шуна.

Безамах лаьцна

13 1 Нагахь санна аса адамийн я маликийн
меттанашкахь къамел деш делахь а,
амма сан безам бацахь,
со зевне зурма
я бекаш болу горгали санна хуьлу.
2 Нагахь санна Делера болу хаамаш баран похIма сан делахь а,

12:28 Эпасхошка 4:11. 13:2 Маттай 17:20; 21:21; Марк 11:23.

ерриге а къайленаш суна евзаш елахь а,
мел болу кхетам сан белахь а,
лаьмнаш а меттахдаххал тешар сан делахь а,
амма сан безам бацахь,
со хIумма а вац.
3 Нагахь санна аса сайн берриг а бахам дIабекъахь а,
ур-атталла сайн дегI ас дагадайтахь а*,
амма сан безам бацахь,
суна цунах цхьа а пайда ца хуьлу.
4 Безам собаре а, дика а хуьлу.
Безамца хьагI а ца хуьлу.
Безамо дозалла а ца до, иза кура а ца хуьлу.
5 Безамо лело ца дезарг ца леладо,
шена пайден дерг ца лоьху,
атта оьгIаз ца оьху,
шена дина вон дагар ца до.
6 Безам харцдолчух боккха ца боь,
ткъа цунна бакъдерг хазахета.
7 Безамо доллу хIума а ловш хуьлу,
массо а хенахь цуьнца тешар а хуьлу,
гуттара а цуьнца сатийсар а хуьлу,
массо а хенахь цуьнца садеттар а хуьлу.
8 Безам цкъа а хедар бац.
Делера болчу хаамех аьлча,
уьш кхачор бу.
Синера долчу меттанех аьлча,
уьш совцор ду.
Дала беллачу кхетамах аьлча,
иза дIабоккхур бу.
9 ХIунда аьлча вайн кхетам кхоччуш болчу барамехь ца хуьлу,
ткъа Делера болу хаамаш кхоччуш буьззина ца хуьлу.
10 Ткъа кхачамалла йолу хан еача,
кхоччуш болчу барамехь цахилларг дIадоккхур ду.
11 Со жима бер долчу хенахь,
аса жимачу беро санна дийца а дуьйцура,
ойланаш а йора.
Жимачу беран санна кхетам а бара сан.
Ткъа хIинца со стаг а хилла дIахIоьттича,
берийн хIуманаш дитина аса.

* 13:3 *Ур-атталла сайн дегI аса дагадайтахь а.* Я иштта: *ур-атталла сайн дегI аса, дозалла дархьама, дIаделлехь а.*

12 Цкъа хIинца-м вайна дерриге а гIийла гойтуш долчу куьзганехула
санна го.
Ткъа цу хенахь юьхь-дуьхьал гур ду вайна.
Цкъа хIинца-м сан кхетам кхоччуш бац,
ткъа цу хенахь сан кхоччуш довзар хир ду,
со Далла вевзаш ма-хиллара.
13 Цкъа хIинца долуш дерг хIара кхоъ ду:
тешар, сатийсар, безам.
Ткъа безам царах уггаре а лакхара бу.

Дала шайна делла похIманаш
динан тобанна пайденна хилийта

14 1 Шайна чохь безам хилийта гIерта. Делан Сино луш долчунна тIе-
кхийда – уггаре а чIогIа дезаш хилалаш Делера болу хаамаш бар.
2 ХIунда аьлча тамашийнчу маттахь къамел дечо адамашка ца дуьйцу, цо
Деле дуьйцу. Цо дуьйцучух цхьа а ца кхета, ткъа иза Делан Синехула
къайленаш юьйцуш ву. 3 Делера хаамаш бечо адамашка дуьйцу, уьш син-
ца чIагIбархьама а, иракарахIитторхьама а, тебархьама а. 4 Тамашийнчу
маттахь къамел дийриг шен синца чIагIло, ткъа Делера болу хаамаш бечо
динан тоба чIагIйо.
5 Аша массара а тамашийнчу меттанашкахь дуьйцийла лаьа суна. Амма
кхин а сов лаьа суна, Делера болу хаам аша бойла, хIунда аьлча Делера
болу хаамаш бийриг пайдехь ву оцу меттанашкахь дуьйцуш волчул а. И
дуьйцург, цо ша гочдича бен, пайденна хир дац, динан тоба цу дуьйцу-
чуьнца чIагIъяйтархьама. 6 Динан вежарий, нагахь со шу долчу а веана,
аса тамашийнчу меттанашкахь дийцича, шуна хIун пайда хуьлу, нагахь и
дуьйцуш дерг Дала довзийтина хIума а дацахь, я Дала белла кхетам иза
бацахь, я Цуьнгара болу хаам иза бацахь, я хьехам бацахь?
7 Ойла ехьа, са доццушехь, чуьра аз долучу хIуманийн. Масала, дечиг-
пондаро я шедаго тайп-тайпана аьзнаш долуьйтуш ца хилча, локху мукъам
муха къасталур бу те? 8 Нагахь санна турби чуьра долу аз къаьсташ ца хилча,
хьан бийр бу тIамана бан беза кечам? 9 Иштта аша а, тамашийна мотт а
буьйцуш, кхетаме хаам ца бича, муха кхетор ву шаьш дуьйцучух? Аша дуьй-
цург, мохе дуьйцуш санна, эрна хир ду. 10 Мел дукха ду-кх дуьнен чохь
тайп-тайпана меттанаш, царах цхьа а бац шен маьIна доцуш. 11 Цундела су-
на оцу меттан маьIна ца хиъча, кхечу къомах волуш санна хир ву со и буьй-
цуш волчунна, ткъа и мотт буьйцург кхечу къомах верг санна хир ву суна.
12 Иштта шу а, Делан Са шайгахула гучудаккха шаьш гIерта дела, динан то-
банна чIагIонна Цо луш долчу похIманийн дикалла совъяккха хьовсалаш.
13 Цундела тамашийнчу меттанашкахь дуьйцуш волчо, ша дуьйцург
гочдан хаар деха Деле. 14 ХIунда аьлча аса тамашийнчу маттахь доIа деш
хилча, Делан Сино сан синехула доIа до, амма сан хьекъална иза пайденна

дац. 15 ТIаккха аса хIун дан деза? Аса сайн синца доIа дийр ду, амма сайн
хьекъалца а дийр ду ас иза. Сайн синца а, иштта сайн хьекъалца а эр ду
аса Далла иллеш. 16 ХIунда аьлча, ахьа Далла баркалла Цуьнан Синехула
олуш хилча, ахьа дуьйцург шена хIун ду ца хиъча, хIокху гуламехь волчу
хийрачу стага муха эр ду ахь аьллачу баркаллина: «Амин»? 17 Ахьа Далла
олу баркалла тоъал дика хила а там бу, амма гуламехь волчу кхечунна цу-
нах синца чIагIвалар ца хуьлу.
18 Тамашийнчу меттанашкахь аша массара а дуьйцучул сов айса дий-
царна, аса хастам бо Далла. 19 Амма суна гIолехь хета, динан тоба гулъел-
лачу хенахь, сайн хьекъалца пхи дош алар кхечарна хьехам бархьама,
тамашийнчу маттахь итт эзар дош олучул.
20 Динан вежарий! Берийн санна, ойла йолуш ма хилийша! Воних дар-
на тIехь хилийша бераш санна, амма шайн ойланца даккхий хилийша!
21 Товрат-хьехамаш тIехь яздина ду:
«Кхин меттанаш дуьйцуш болчаьргахула а,
хийрачу махкахойн баганехула а
къамел дийр ду Аса цу халкъаца – боху Везачу Эло, –
амма тIаккха а ладугIур дац-кх цара Соьга».
22 Иштта, тамашийнчу меттанашкахь дийцар – билгало ю, амма и бил-
гало, Iийсах тешаш болчарна а йоцуш, тешаш боцучарна ю. Ткъа Делера
болу хаамаш хилар а цхьа билгало ю, амма и билгало, тешар доцучарна а
доцуш, тешаш болчарна ю.
23 Нагахь берриг а динан гулам цхьаьна а кхетта, аша массара а тама-
шийнчу меттанашкахь къамел дечу хенахь, шу долчу хийра нах я Iийсах
цатешарш чубаьхкича, шу хьерадевлла аьлла хетар-м дац те царна? 24 На-
гахь массара а Делера болу хаамаш бечу хенахь, шу долчу Iийсах цате-
шарг я хийра стаг чуьвеача, цунна хезначу дерригено а цунна къинош гучу
а дохур ду, кхел а йийр ю. 25 Оцу чуьвеанчу стеган деган къайленаш мас-
сарна гучуевр ю. ТIаккха цо, гора а хIоьттина, Далла Iибадат а деш, эр ду:
«Шуна юкъахь билггал Дела ву!»

Динан тоба гулъеллачу хенахь низам хила деза

26 Сан динан вежарий! ЖамI а деш, суна ала луург хIара ду. Шу цхьаьна
гуламе гулделча, шун хIораннан а хуьлу я назма, я хьехам, я Дала довзий-
тина хIума, я тамашийнчу маттахь болу хаам, я шух цхьаммо цу хааман
маьIна дуьйцу. Аша мел дийриг а шун динан тобанан чIагIонна хуь-
лийла. 27 Нагахь шух цхьаъ тамашийнчу маттахь дийца воллуш велахь,
тIаккха аша шиммо, я уггар дукха кхааммо роггIана дийца, ткъа кхечу
цхьаммо аьлларг гочде. 28 Нагахь санна гочдийриг шайна юкъахь ва-
цахь, тамашийнчу маттахь дуьйцуш верг динан тобанан гуламехь вист ма

14:21 ЕшаI-ЯхIу 28:11, 12.

хилийта, цуьнга шена а, Далла а бен ма дийцийта. **29** Пайхамарех шиммо
я кхааммо Делера болу хаам бан беза, ткъа вукхара цара бохург талла деза.
30 Нагахь шух хиъна Іаш волчу цхьанна Дала хІума довзуьйтуш делахь,
хІинцца дуьйцуш хилларг, вист а ца хуьлуш, саца. **31** ХІунда аьлча массеран
а йиш ю Делера болу хаам рогІехь ала. Цу тайпана массо а Іемар а бу, уьш
иракарахІиттор а бу. **32** Пайхамаршна чуьра синош цу пайхамаршна муь-
тІахь хуьлу. **33** ХІунда аьлча Дела низам цахиларан Дела вац, Иза синтеман
Дела ву. Иштта хуьлу Делан долахь болчеранерриге а динан тобанашкахь.

34 Зударий гуламашкахь тийна хила беза. Царна бистхила ца магадо.
Товрат-хьехамаш тІехь ма-аллара, уьш муьтІахь хила беза. **35** Нагахь санна
шайна цхьа хІума хаа лаахь, цара цІахь шайн майранашка хатта деза цунах
лаьцна, хІунда аьлча эхье ду зуда динан тобанийн гуламашкахь йистхилар.

36 Делан дош шуьгара схьадаьлла ткъа? Я шуна бен ца довзийтина иза?
37 Ша пайхамар ву бохучунна я Делан Сино луш дерг шен долчунна хаа
деза, аса шайга яздеш дерш Везачу Элан весеташ дуйла. **38** Нагахь цхьам-
мо иза тІе ца эцахь, иза ша а тІеэцна хир вац.

39 Иштта, динан вежарий, Делера болу хаамаш бар дезаш хилалаш! Та-
машийнчу меттанашкахь дийцар а ма дехка. **40** Дерриге а оьзда а, низам
долуш а леладе.

Дала леррина Къобалвинарг веллачуьра денвалар

15 **1** ХІинца, динан вежарий, айса хьехна болу хаза кхаъ шуна дагаба-
ийта лаьа суна. Шу, иза тІе а эцна, цу тІехь дІахІиттира. **2** Цу хазачу
кхоэхула шу а кІелхьардохуш ду, нагахь аса кхайкхийна кхаъ ма-бохху
аша ларбахь. Иза кхечу тайпана хилча, шу цунах эрна тешнера.

3 ХІунда аьлча аса тІеэцна болу а, шуна дІабелла болу а уггар коьрта
хьехам иштта бу: Делан Йозанаша ма-аллара, Дала леррина Къобалви-
нарг вайн къиношна тІера велла. **4** Иза дІа а воьллира, ткъа кхозлагІчу
дийнахь, Делан Йозанаш тІехь яздина ма-хиллара, ден а вира. **5** Цул тІаь-
хьа Иза, Кипина а, тІаккха шийтта векална а хьалха веана, дІахІоьттира.
6 Цул тІаьхьа Иза цхьана хеннахь пхеа бІеннал сов болчу динан вежаршна
хьалха дІахІоьттира. Царах дукхахберш хІинца а дийна бу, ткъа цхьаберш
дІа а кхелхина. **7** ТІаккха Иза, Якъубана хьалха а веана, дІахІоьттира. Цул
тІаьхьа, массо а векалшна хьалха а веана, дІахІоьттира Иза.

8 Уггар а тІаьхьа, хеназа дуьнен чу даьлла бер санна волчу суна хьалха
а веана, дІахІоьттира Иза. **9** Ткъа векалех уггаре а кІезигниг волу со-м
векал ву ала хьакъ долуш а вац, хІунда аьлча Делан долахь йолу, ерриге а
Іийсах тешначийн тоба хІаллакьян тІаьхьаваьлла леллера со. **10** Амма

15:3 ЕшаІ-ЯхІу 53:5-12. **15:4** Забур 15:8-10; Маттай 12:40; Векалийн 2:24-32. **15:5** Лака
24:34; Маттай 28:16, 17; Марк 16:14; Лака 24:36; Яхьъя 20:19. **15:8** Векалийн 9:3-6.
15:9 Векалийн 8:3.

Делан дика бахьанехь хІинца со волуш верг хилла сох. Ткъа суна лерина
Цуьнан дика а эрна ца хилла. Аса цара массара а хьегначул сов къахьегна.
(Бакъду, иза аса ца динера, соьца долчу Делан дикано динера.) **11** Иштта,
иза я со велахь а, я важа векалш белахь а, оха массара а шуна хьоьхург
цхьаъ ду, ткъа шу цунах теша а тешна.

Вай деллачуьра дендийр ду

12 Нагахь оха, Дала леррина Къобалвинарг веллачуьра денвина бохуш,
хьехамаш беш хилча, шух цхьаболчара муха олу веллачуьра денвалар ца
хуьлу? **13** Веллачуьра денвалар хуьлуш ца хилча, Дала леррина Къобалви-
нарг а ма ца хуьлу веллачуьра денвина? **14** Дала леррина Къобалвинарг
денвина ца хилча, тхан хьехамаш а эрна хуьлу, шун тешар а хуьлу эрна.
15 Цул сов, оха Делах лаьцна харцтоьшаллаш деш хилар гучудер дара.
ХІунда аьлча оха Делах лаьцна тоьшалла дира, Ша леррина Къобалвинарг
Цо веллачуьра денвина аьлла. Амма нагахь санна белларш денбийр баца-
хьара, Цо Иза веллачуьра денван ца тарлора. **16** Нагахь белларш денбеш
ца хилча, тІаккха Дала леррина Къобалвинарг а денвина ца хуьлу. **17** Ткъа
нагахь Дала леррина Къобалвинарг денвина вацахьара, шун тешар а эрна
хир дара, шу а шайн къиношлахь хир дара. **18** ТІаккха, Дала леррина Къо-
балвинчуьнца а болуш, белларш а ма хуьлу хІаллак? **19** Нагахь Дала лерри-
на Къобалвинчух долу вайн тешар вай кху дуьнен чохь дехаш долччу хан-
на бен дацахьара, массо а адамал уггаре а декъаза адамаш хир дара вай.

20 Делахь а, беллачарна юкъара болу дуьххьарлера стом санна, Дала
леррина Къобалвинарг веллачуьра ден ма вина. **21** Валар адамехула деана
долу дела, веллачуьра денвалар а хуьлу адамехула. **22** Дерриг а адам, Адам-
ца доьзна хиларна, лийриг хиларе терра, Дала леррина Къобалвинчуьнца
доьзна хиларна дерриг а адам дендийр ду. **23** Амма хІораннан а шен-шен
рагІ хир ю. Дала леррина Къобалвинарг денбинчарах дуьххьарлераниг ву.
ТІаккха Иза схьавеача, Цуьнан долахь берш а денбийр бу. **24** Цул тІаьхьа,
Дала леррина Къобалвинчо стигалара массо а куьйгалхой а, ницкъаш а,
олахой а хІаллак а бина, Да волчу Деле паччахьалла дІаделча, дуьненан
чаккхе хир ю. **25** ХІунда аьлча Цо паччахьалла дан дезар ду, Дала леррина
Къобалвинчун массо а мостагІий Дала Цуьнан когашка охьабахккалц.
26 Ткъа валар уггаре а тІаьххьара мостагІа санна хІаллакдийр ду. **27** ХІунда
аьлча, Делан Йозанаша ма-бохху, «Цо массо а хІума Цуьнан когашка
охьадиллина». Ткъа вай-м кхета «массо а хІума» Цуьнан когашка охьа-
диллина бохург, Дела воцург, массо а хІума дуйла. **28** Массо а хІума Дала
леррина Къобалвинчун дола дІаделча, КІанта Ша а дІалур ву Делан дола,
Шен кара дерриг а делла волу Дела массанхьа а массо а хІуманна тІехь
Олахо хилийтархьама.

15:25 Забур 109:1. **15:27** Забур 8:7.

Ярушалаймехь йолчу тобанан куьйгалхошна деша леринчу айса яздинчу
кехаташца цхьаьна цига дIахьажор ву, и гулдинарг цаьрга дIадалийтар-
хьама. 4 Нагахь сан Ярушалайме дIавар диканца хилахь, уьш соьца дIабо-
гIур бу.

ПахIалан дагахь дерг

5 Македон-махкахула чекхваьлча, со шу долчу вогIур ву, хIунда аьлча
сан Македонехула ван ойла ю. 6 Шу долчохь со жимма соцур ву, аса Iа
даккха а тарло шуьца. Цул тIаьхьа аса шуьга со новкъа воккхуьйтур ву,
мичча ваха дезаш иза делахь а. 7 ХIунда аьлча тIехволлушехь шу гина Iа ца
лаьа суна. Везачу Эло сайна пурба лахь, шуьца дикка хан яккха лаьа суна.
8 Жуьгтийн «ШавуIот» цIе йолу ялта чудерзоран дезде тIеккхаччалц
Iийр ву со Эпасехь. 9 Суна дуьхьалбевлларш дукха белахь а, хаза кхаъ дIа-
кхайкхо кхузахь йоккха а, шуьйра а неI дIайиллина ю суна.
10 Нагахь шу долчу Тимапи вагIахь, цунна цхьанна а агIор кхерам ца
хилийта хьовсалаш, хIунда аьлча цо дийриг а, ас ма-дарра, Везачу Элана
лерина гIуллакх ду. 11 Цундела цхьа а цунах ца вешаш ма хилалаш. ТIак-
кха иза гIоза-маьрша новкъа ваккха, со волчу ван цуьнан таро хилийтар-
хьама. Иза кхечу динан вежарш цхьаьна схьаваре хьоьжуш ву со.
12 Вайн динан ваша волу Апа-Леса шу долчу кхочийла чIогIа лиира су-
на. Амма иза кхоччуш къар ца велира*, цкъа хIинца шу долчу дIа ца ве-
ача. Иза, шен йиш ма-хилли, дIавогIур ву.

ТIаьххьара дешнаш

13 Шу сема хилалаш, шайн тешарехь чIагIлой Iелаш, доьналла долуш а,
майрра а латталаш. 14 Аша массо а хIума безамца деш хила деза.
15 Шуна массарна а бевза Сетипанан доьзал. Ахаехь болчу Iийсах теш-
начарна юкъахь уьш дуьххьарлерачарах буйла а хаьа шуна. Цара шайн
дегнаш Делан нехан гIуллакх дарна тIедерзийна. Цундела аса доьху шуь-
га, динан вежарий, 16 уьш санна болчу нахана а, цаьрца цхьаьна гIуллакх
деш а, къахьоьгуш а мел болчарна а муьтIахь хилалаш.
17 Сетипан, Партунат, Ахайк со волчохь хилар суна чIогIа хазахета. Шу
суна юххехь ца хиларна, цара, шун метта гIо дора суна. 18 Цара сан а, шун
а синош иракарахIиттийра. Уьш санна болчеран ларам белаш.
19 Асиа-махкарчу динан тобанаша маршаллаш доуьйту шуьга. Iакхи-
лас а, ПхьаьрскIилата а, церан цIерачу динан тобанехь болчара а мерза

* 16:12 *Амма иза кхоччуш къар ца велира.* Я иштта: *Амма Делан лаам банне а бацара иза цкъа хIинца шу долчу дIаваийта.*

16:5 Векалийн 19:21. 16:8, 9 Векалийн 19:8-10. 16:10 1 Коринтхошка 4:17. 16:15 1 Коринтхошка 1:16. 16:19 Векалийн 18:2.

маршаллаш доуьйту шуьга, шаьш, шу санна, Везачу Элан долахь хилар-
на. 20 Массо а динан вежарша а маршаллаш доуьйту шуьга.
Доггах* вовшашка маршалла хатта.
21 Аса, ПахIала, сайн куьйган йозанца дIадоуьйту шуьга и маршаллаш.
22 Нагахь Веза Эла ца везаш цхьаъ велахь, неIалт хуьлийла цунна.
Марана-тхьа**. Волахь, вайн Веза Эла!
23 Веза Эла волчу Iийсан дика хуьлийла шуьца.
24 Сан безам а хуьлийла шуьца массаьрца а, Дала леррина Къобалвинчу
Iийсан долахь вай долу дела.

* 16:20 *Доггах* – ма-дарра аьлча: *Беза барт баккхарца...*
** 16:22 *Марана-тхьа.* И дош арамхойн маттера ду. Цуьнан маьIна: «Волахь, вайн Веза Эла!» – бохург ду.